

Hmeljarski vestnik

Glasilo Hmeljarskega društva za Slovenijo v Žalcu

Izhaja mesečno enkrat — v hmeljski sezoni tudi večkrat v neobveznem obsegu
Člani Hmeljarskega društva plačujejo naročnino s članarino

Štev. 8.

Žalec, dne 2. avgusta 1934

Leto I.

Nujno opozorilo vsem hmeljarjem!

Inozemski hmeljski trgovci, ki so prispeli k nam se pritožujejo nad slabim obiranjem letošnjega hmelja in grozijo, da bodo zapustili naš kraj, ako se ne bode obiralo tako, kot prejšnja leta.

Svarimo vse hmeljarje pred grdim obiranjem!

Vsaka kobula mora biti obrana zase s kratkim pecljem!

Hmeljarji, ne kvarite dobrega slovesa našemu hmelju!

Na pozabite, da je ravno **lepo obiranje** v veliki meri pripomoglo našemu hmelju do **dobrega imena**, ki ga uživa v svetu! Pri vsaki analizi našega hmelja se je vedno povdarjalo **lepo obiranje**.

Hmeljarji, **varujte svetovni sloves našega hmelja**, ki smo ga z velikimi žrtvami in z dolgoletnim trdom težko priborili!

Tabor hmeljarjev

Povodom običajnega tabora hmeljarjev pred hmeljsko sezono dne 15. julija t. l. so hmeljarji iz vseh krajev tukajšnjega okoliša do zadnjega kota napolnili Roblekovo dvorano v Žalcu.

Ob pol 9. predpoldne je pozdravil vse navzoče društveni podpredsednik, g. župan Rudolf Lorber ter povdaril, da obila udeležba priča o velikem zanimanju hmeljarjev za shod pred sezono, kakršne Savinjska dolina še ni doživela.

Društveni poslovodja je potem prečital poročilo o občem stanju hmeljskih nasadov. Glasi se pa v kratkih besedah: Povsod je slabo — opazati je slične pojave kot pri nas. Opozarjal je navzoče, da se bode o nadaljnjih izpremembah stanja hmeljskih nasadov

še poročalo v prihodnji številki društvenega glasila.

Glede časa obiranja je pa dejal poslovodja, da se pač hmelj obira takrat, kadar je zrel. Zrel je pa, ako kobula, stisnjena med tremi prsti, zašumi. Svaril je pred obiranjem nezrelega hmelja, ki izgubi na teži in trpi na kakovosti. Ker se je vsled letošnjega skrajno neugodnega in nenormalnega vremena tudi rastlina nenormalno razvijala, najdemo že danes na eni in isti rastlini cvetni nastavek, cvet, pol- in popolnoma dorastle, nezrele in zrele ter tudi že rjave kobule. Vsled navedenega dejstva je potrebno, da se bo začel hmelj spodbirati. S pomočjo lestve se previdno oberejo zrele kobule. Drogi pa, na kojih je večina kobul zrelih, se dvignejo in položijo na križ. Zrele kobule se potem oberejo, drog sam se pa na bližnji drog poševno pritrdi. Drogi, na katerih so pa le zrele kobule, se dvignejo, oberejo in položijo na zemljo.

Tako nabrani hmelj se suši ali na tesah le v senci, ali pa tudi v sušilnicah.

Z ozirom na pičlo svetovno letino priporoča poslovodja, da se naj skrbno oberejo vse kobule, brez ozira na njih barvo, obliko in velikost, ker se bo letos vse prodalo. **Glavne naloge se pa hmeljar ne sme izogibati, to je vestnega sortiranja nabranega in posušenega blaga.** Sortiranje se vsako leto obilo poplača. Tudi letos se naj izvrši, četudi bodo kupci manj izbirični, kakor v letih z bogato letino. **Ne mečite torej vse v en koš — vse na eden kup!**

Nadalje je poslovodja opozoril na **lepo obiranje** in pravilno sušenje, na pravočasno basanje v prvih osmih dneh, kar pa upošteva le malo število hmeljarjev — in na srečo in poštenost pri prodaji hmelja. Vsak hmeljar bi namreč moral imeti toliko lastnih vreč, kolikor jih rabi za ves svoj pridelek.

Poslovodja je svaril in prosil vse hmeljarje, naj vendar opuste za nas vse skrajno škodljivo ponujanje blaga od kupca do kupca. Kdor se drži navodil umrlega hmeljarstva, tega bodo kupci že našli. Hmeljarji pa naj bodo tudi pravični nasproti obiralcem glede hrane in mere.

Glede mezde za obiranje hmelja se je prav živahno in na dolgo razpravljalo. Končno so se hmeljarji zedinili in določili, da bodo od škafa plačevali kakor lani po Din 1.50 pri trikrat topli hrani na dan — in Din 2.— brez hrane.

Kjer pa se bo slabo nabralo, naj hmeljarji po svoji uvidevnosti plačajo toliko, da bodo obiralci prišli na svoj račun.

Glede vožnje nazaj se mora vsak hmeljar pred obiranjem dogovoriti z obiralci. Obiralcem, ki ostanejo ves čas pri enem hmeljarju in so obiranje izvrševali vestno in lepo, ali pa obiralcem, ki so pri enem hmeljarju nabrali 40—50 škafov, takšnim obiralcem naj hmeljar plača vožnjo nazaj.

Ker se bo letos moralo spodbiranje hmelja izvrševati v presledkih, se bo letos, ko bodo cene visoke, marsikdo nepoklicani znašel, ki bo po nasadih paberkoval. Zbrani hmeljarji so soglasno sklenili naprositi vse občinske zastope, da primernim potom prepovejo vsako paberkovanje po tujih nasadih. Kdor bo zasačen, bo obtožen zaradi tatvine. Sklenilo se je tudi, naprositi orožniške stanice našega okoliša, da tozadevno tudi malo nadzorujejo nasade.

Končno so zbrani hmeljarji še sklenili našo vlado vprašati, kako pride, da se mnogo bolje situiranim slojem, n. pr. obiskovalcem velesejmov itd. dovoljuje polovična vožnja, najrevnejšim pa ne. Hmeljski obiralci so uživali to ugodnost od leta 1905. — sedaj se jim je pa vzela.

Vseh navedenih razprav so se udeleževali sledeči gg.: Goršek — Petrovče, Hočevr — Gomilsko, Jošt M. — Gotovlje, Mahne — Trnovlje, Marinc — Braslovče, Plaskan — Orla vas, Rožanc — Vransko in Steiner Josip — Žalec.

Poslovodja je nadalje opozoril hmeljarje na popolno dozorevanje hmeljskih trt, kar služi v okrepitev hmeljske korenike. Po obiranju se torej trte naj ne odrežejo, nego se zvijejo v butare in puste dozorevati. Po dozoritvi se pa sežigajo in se tako uničuje mnogo živalskih in rastlinskih škodljivcev.

Hmeljarji tudi naj ne pozabijo na prekoriščno apnenje hmeljskih nasadov, ki se naj izvršuje vsaj vsako peto leto. Apno ne služi rastlini toliko kot živež, kakor v razkrojitvi v zemlji se nahajajočih, za rastlino nesprejemljivih živil. Za 1 ha se uporablja do 18 q živega apna ali pa do 25 q apnove prhljice.

Glede kredita za obiranje in sušenje hmelja je pa poslovodja javil sledeče:

Kakor lani je zaprosila tudi letos Savinjska posojilnica v Žalcu Privilegirano agrarno banko v Beogradu za sezonski kredit po 1.000.000.— dinarjev.

Vsled intervencije narodnega poslanca g. Ivana Prekorška je dovolila Agrarna banka doslej 300.000.— Din, kateri znesek pa seveda še ne zadostuje za financiranje obiranja in sušenja hmelja. Zato se je obrnila Savinjska posojilnica ponovno na gosp. poslanca ter ga prosila za posredovanje, kar je g. Prekoršek radevolje obljubil, dobro zavedajoč se, da bi postal drugače naš hmeljar, ako se mu ne bi dal na razpolago denar, plen prvega hmeljskega kupca. Posebno važno je to letos, ko se bodo cene predvidoma stabilizirale še le po končanem obiranju hmelja v drugih državah, zlasti v Čehoslovaški.

Nadejamo se, da bo agrarna banka v Beogradu ugodno rešila prošnjo Savinjske posojilnice za zvišanje dovoljenega kredita, pa tudi v slučaju, da bi bila ta prošnja odklonjena, bo Sav. posojilnica v položaju, da z lastnimi sredstvi priskoči na pomoč vsem onim hmeljarjem, ki bodo potrebovali za obiranje denar.

Hmeljarji, obrnite se glede kredita za hmeljsko

obiranje čimprej direktno na Savinjsko posojilnico v Žalcu.

Glede pobijanja nereelne hmeljske kupčije je pa poslovodja izjavil sledeče:

Da se izločijo iz vrst poštene in solidne hmeljske trgovine nereelni kupci, to so takšni, ki n. pr. hmelj kupijo na kupu, pozneje pa se branijo radi padca cen kupljeno blago prevzeti, opozarjamo že sedaj vse hmeljske trgovce z obrtnim listom, da bodo vsak slučaj nereelne hmeljske kupčije najstrožje zasledovali in skrbeli za to, da se vsem takim trgovcem brez pardona odvzame od pristojne oblasti obrtni list. Hmeljske kupčije se morajo sklepati izključno le na podlagi oblastveno potrjenih uzanc. Paragraf 6. teh uzanc se glasi: **»Razveljavljenje sklepov je mogoče samo z obojestranskim pristankom«**, to se pravi, da kupec nima pravice razveljaviti kupčije brez pristanka producenta.

Da se prepreči oškodovanje interesov našega hmeljarstva, pozivamo vse hmeljarje, da sproti prijavljajo vsak slučaj nereelne hmeljske kupčije Hmeljarskemu društvu, da zamore z odločno intervencijo takoj v kali zadušiti vsak tak škodljiv pojav.

Hmeljarsko društvo bo v najkrajšem času odpisalo Sreskemu načelstvu v Celju naslednjo prošnjo:

»Kakor vsako leto, tako se je tudi v prošli hmeljski sezoni dogajalo, da so se nekateri hmeljski trgovci branili prevzeti hmelj, ki so ga kupili na kupu, radi padca cen. S tem je bila povzročena mnogim hmeljarjem velika škoda, ker so morali prodati svoj hmelj pozneje po znatno nižjih cenah.

Da se izločijo iz vrst poštene in solidne hmeljske trgovine nereelni kupci, prosimo Sresko načelstvo, da vsak prijavljen slučaj nereelne kupčije najstrožje zasleduje in vsem takim nereelnim hmeljskim trgovcem brez pardona odvzame obrtni list ter s tem prepreči nadaljno oškodovanje naših hmeljarjev.

Končno je še poslovodja opozoril navzoče na iznajdbo tukajšnje tvrde Jos. Lorber in dr., na takozvani »mešalnik«, t. j. priprava, ki izredno pospešuje sušenje hmelja in vsled tega tudi povzročuje, da si le-ta ohrani lepo zeleno barvo. Pozval je hmeljarje, naj si po končanem zborovanju ogledajo na licu mesta praktično in potrebno iznajdbo.

Ker se nihče več ni zglašil k besedi, se je gosp. podpredsednik zahvalil za udeležbo ter zaključil posvetovanje z željo, da bi nam vsem letošnja hmeljska sezona prinesla primerno plačilo za obilen trud hmeljarjev.

Sezonski kredit za hmeljarje

se dobi po ugodnih pogojih pri **Celjski posojilnici d. d. v Celju (Narodni dom)**, kateri je dovolila Narodna banka Din 400.000.— izrednega sezonskega kredita v to svrhu.

VII. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov*.

Žalec v Savinjski dolini, dne 5. VII. 1934.

Že teden dni imamo ugodno vreme, ki pospešuje razvoj nasadov. Nekaj pozno obrezanih kaže celo neko

izboljšanje, ki pa vohče ne bo vplivalo na že objavljeno cenitev bodoče letine.

Stanje je ostalo več ali manj neizpremenjeno in letina bo le pičla. Vsled predčasnega razvoja hmeljske rastline so nekateri hmeljarji že pričeli s spodbiranjem, ki se bo najbrže zavleklo do glavnega obiranja meseca avgusta.

Z ozirom na bodočo malo letino zahtevajo lastniki lanskih ostankov zvišane cene, vsled česar ne pride do kupčijskih zaključkov.

Društveni odbor.

VIII. poročilo Hmeljarskega društva o stanju hmeljskih nasadov.*

Žalec v Savinjski dolini, dne 21. VII. 1934.

Danes smo si temeljito ogledali nasade našega okoliša ter našli sledeče:

Spodbiranje hmelja se, kakor smo že zadnjič poročali nadaljuje, vendar so hmeljarji presenečeni o neznatnem njegovem uspehu. 1000 rastlin daje povprečno 30—50, namesto 200—300 kg suhega hmelja v normalnih letih. Pozno obrezani nasadi imajo sicer obilo cvetnega nastavka, ki bo pri ugodnem vremenu tudi prehajalv kobule in dal še zadovoljivo letino, vendar so tinasadi prav redki. Na 10.000 stotov á 50 kg cenjena letina bo komaj prekoračena.

Po toči oškodovani nasadi štirih občin se niso kaj vidno popravili in bodo ostali skoro brez pridelka.

Rastlina je zdrava ter je brez živalskih ali rastlinskih škodljivcev. Vreme je ugodno pri zadostni množini padavin.

Obiranje se bo zavleklo skoro do polovice meseca septembra.

Kupčija miruje, ker lastniki zadržujejo ostanke lanske letine in pričakujejo zvišane cene.

Društveni odbor.

* Ta poročila so za strokovne organizacije in strokovne liste inozemstva.

Vloge in rešitve

**Hmeljarsko društvo za Slovenijo v Žalcu,
dne 19. VII. 1934.**

Št. 262/34.

**Vsem občinskim uradom in orožniškim stanicam
našega okoliša!**

Kakor znano, se letos hmeljska rastlina prav nenormalno in neenakomerno razvija in se bo tudi obiranje zavleklo neobičajno dolgo. Hmeljarji so bili vsled nastalih razmer prisiljeni k spodbiranj.

Ker bodo hmeljske cene najbrž visoke, bo marsikoga nepoklicanega mikalo, da bi se podal v tuje nasade k takozvanemu »paberkovanju« v veliko škodo posestnika.

Da se to zabrani, je Tabor hmeljarjev povodom svojega posvetovanja dne 15. t. m. soglasno sklenil, potom Hmelj. društva vse občinske zastope in orožniške stanice našega okoliša vljudno naprositi, da prvi objavijo v nedeljo po sv. opraviu spodaj nave-

deni razglas, drugi pa, da prevzamejo tozadevno neko nadzorstvo.

Za društveni odbor:

podpredsednik:

R. Lorber l. r.

poslovodja:

Anton Petriček l. r.

R a z g l a s.

Vsako paberkovanje po tujih hmeljskih nasadih je strogo prepovedano. Kogar se bo zasačilo, bo obtožen zaradi tatvine.

Št. 269/34.

ŽALEC, dne 25. julija 1934.

Narodna banka kraljevine Jugoslavije

BEOGRAD.

Podpisano Hmeljarsko društvo si dovoljuje kot strokovna organizacija hmeljarjev dravske banovine vljudno opozoriti ugledni naslov na sledeče:

Ker stojimo na pragu nove hmeljske sezone in se bodo že v bližnjih dneh začeli zbirati v našem kraju zastopniki inozemske hmeljske trgovine, predvsem češke in nemške, je potrebno, da se že sedaj reši važno vprašanje glede inozemskih denarnih nakazil.

Našo državo veže tako s Čehoslovaško kakor tudi z Nemčijo klirinški dogovor in so se potom kliringa doslej tudi vršila denarna nakazila inozemske hmeljske trgovine. Zlasti v preteklem letu pa so se pritoževali predvsem **nemški** hmeljski trgovci, da se nakazila potom kliringa zavlačujejo, kar seveda silno škoduje gladkemu razvoju hmeljske trgovine, ki je v prvi vrsti v interesu našega kmeta — hmeljarja. Ravno vsled zastoja nakazil iz Nemčije je v lanski hmeljski sezoni v času najživahnejše hmeljske kupčije nastal odmor, ki je trajal mesec dni. Ker so baš v tem času začele cene na svetovnih hmeljskih tržiščih padati, naši hmeljarji kljub prizadevanju niso mogli prodati svojega blaga pred padcem hmeljskih cen in tako je utrpelo naše hmeljsko produkcijsko ozemlje nepopravljivo škodo: t. j. več kot dvajset milijonov dinarjev. Nemška hmeljska trgovina je vsled zavlačevanja nakazil bila izločena od nakupovanja, kar je ostala inozemska hmeljska trgovina spretno izkoristila ter potisnila cene navzdol.

Da se izognemo sličnim pojavom, ki povzročajo veliko in nepotrebno škodo našemu narodnemu gospodarstvu, vljudno prosimo ugledni naslov, da ukrene:

1. da se vodijo na klirinških računih s posameznimi državami ločeno posebni računi za inozemska hmeljska nakazila in

2. da se nakazila inozemskih hmeljskih — zlasti nemških — tvrdk dostavijo **najkrajšim in najhitrejšim** potom zastopnikom teh inozemskih tvrdk pri nas, ker morajo le — ti plačati nakupljen hmelj kmetovalcem takoj pri prevzemu blaga.

Prepričani smo, da bodo naši predlogi polno razumevanje na kompetentnem mestu.

POLOVIČNA VOŽNJA ZA HMELJSKE OBIRALCE.

Kakor znano, je Hmelj. društvo vložilo novo prošnjo za polovično vožnjo hmeljskim obiralcem in prosilo za pomoč razen narodnega poslanca gosp. Ivana Prekorška še ministra za socialno politiko in narodno zdravje, g. dr. Ivan Novaka.

Včeraj je prejelo Hmelj. društvo potom g. ministra sledečo rešitev:

Gen. Dir. drž. železnic

komercijski oddelek

G. D. br. 54.274/34

16. VII. 1934.

Beograd

Gospod minister!

Reševaje Vaše cenjeno pismo z dne 5. t. m. mi je čast Vas obvestiti, da železniška uprava pri najboljši volji ni v stanju odobriti zaželeno povlastico in sicer ne le iz finančnih, nego tudi iz načelnih razlogov.

Znano Vam je itak, gosp. minister, s kolikimi težkočami se bori železniška uprava in da je primorana uvesti skrajno štedenje.

Kar se tiče delavstva, je Železniška uprava že vzela občutno žrtev nase, ko je delavcem, ki potujejo in iščejo dela, dovolila tarifsko povlastico 50% od vozne cene.

Vsaka nadaljna povlastica bi pomenila za železnico ne le izgubo, nego bi veljala kot nevaren precedens, ker bi se potem za povlastice zglasili tudi drugi delavci, ki so n. pr. zaposleni pri kulturi tobaka in opija, od katerih se zahteva neka strokovna spretnost.

Iz navedenih razlogov je Gen. Dir. že obvestila Hmelj. dr. v Žalcu, da ne more ustreči njegovi prošnji z dne 31. V. t. l.

Izvolite prejeti, gospod minister, izraz mojega odličnega spoštovanja:

(Podpis nečliljiv.)

Kredit za obiranje in sušenje hmelja

Po posredovanju g. ministra dr. Alberta Kramerja in našega neumornega narodnega poslanca g. Ivana Prekorška je Privilegovana agrarna banka v Beogradu zvišala Savinjski posojilnici v Žalcu dovoljeni sezonski kredit po 300.000 Din za obiranje in sušenje hmelja za nadaljnjih 200.000 Din in dne 23. julija za nadaljnjih 500.000 Din, skupno torej na 1.000.000 Din.

Pozivamo vse one hmeljarje, ki se hočejo poslužiti tega kredita, da se nemudoma zglase pri Savinjski posojilnici v Žalcu v svrhu podpisa potrebnih listin.

Pripomnimo še, da bo Savinjska posojilnica v Žalcu, v kolikor ne bi zadostoval ta kredit za financiranje stroškov hmeljskega obiranja in sušenja, priskočila hmeljarjem na pomoč z lastnimi sredstvi ter na ta način omogočila pravočasno in nemoteno spravljanje letošnje hmeljske letine.

Društveno vodstvo.

Položaj na tu- in inozemskih hmeljskih tržiščih in stanje hmeljske rastline pri nas in drugod

Žalec, dne 31. julija 1934. V preteklem tednu so došli nekateri inozemski kupci in je zanimanje za lanski hmelj zopet oživelo. Prodana je bila neka velika partija 70 meterskih stotov po ceni Din 53.— za 1 kg. Povpraševanje po lanskem hmelju traja dalje in je pričakovati, da bo v najkrajšem času razprodan.

Stanje hmeljske rastline pri nas je zelo neenakomerno. Dosedanje obiranje je naše hmeljarje povsod brez izjeme zelo razočaralo. Nabere se približno 30 do 50 kg na tisoč drogih, kar je najboljši dokaz, da naša cenitev letošnje letine na 10.000 stotov po 50 kg najbrže ne bo prekoračena.

Opozarjamo vse naše člane, da bo Hmeljarsko društvo tudi letos dobivalo brzojavna tržna poročila iz Žatca, ki bodo izložena v originalu na hiši, kjer posluje Savinjska posojilnica v Žalcu.

Bačka, Petrovac, dne 26. julija 1934. Močnim nalivom dne 13. in 14. t. m. je sledil še parkrat manjši dež, tako da je zemlja sedaj temeljito premočena, kar bo imelo za nadaljni razvoj hmeljske rastline ugodne posledice. Dež je prišel ravno še ob pravem času. Novi stranski poganjki rastejo sedaj zelo hitro in so nastavili zdrav cvet.

Obiranje predčasno zrelega hmelja je v polnem teku. Ta hmelj se prodaja po Din 50.— za 1 kg. Splošno obiranje pa se bo začelo, kakor druga leta, v normalnem času. Ker ima zemlja sedaj zadosti vlage, je upati, da se bo cvet razvil v lepe kobule.

Žaloga hmelja iz leta 1933 so zelo neznačne. Hmeljarji so pri prodaji še vedno zelo zadržljivi, vsled česar je prišlo le do neznačnih zaključkov. Plačevalo se je v zadnjem času za prima hmelj Din 4.700.— za 100 kg.

Čehoslovaška, Žatec, dne 27. julija 1934. Kupčija se razvija mirno. Tržilo se je po ceni Kč 1.725.— do Kč 1.750.—, posamezno tudi po Kč 1.800.— do Kč 1.850.— za 50 kg, to je Din 62.— do Din 67.— za 1 kg.

V javni oznamovalnici za hmelj v Žalcu je bilo doslej znakovanih 31.165 bal, to je 79.373 centov po 50 kg hmelja iz leta 1933.

Ponovni ogled nasadov je pokazal, da je dež le delno zadostoval. V vlažnih legah napreduje razvoj kobil zgodaj rezanih nasadov, pozno rezani nasadi, ki imajo dovolj vlage, pa so pogнали nadaljne poganjke in nastavili cvet. V suhih legah, katerih je v tem okolišju večina, so se nasadi vidno poslabšali ter se v njih širi solnčni in deloma tudi bakreni palež.

Kjer je le mogoče, se nadaljuje zalivanje nasadov ter se zatira rdeči pajek. V splošnem je stanje nasadov nezadovoljivo. Izgledi za novo letino so znatno slabši, nego lani.

Nemška sekcija Hmelj. društva v Žalcu.

Poročilo češke sekcije Hmelj. društva v Žalcu z dne 27. 7. 1934.

Na žateškem hmeljskem trgu je bilo povpraševanje po hmelju v preteklem tednu mirnejše. Prometa ni bilo mnogo, samo v četrtek so bile zaključene večje kupčije po Kč 1.725.— do Kč 1.750.— posamezno tudi Kč 1.800.— do Kč 1.850.— brez 1% prometnega davka.

Vsa pozornost je sedaj obrnjena na vremenske razmere v zvezi z izgledi na letošnjo letino. V preteklem tednu so bile nevihte, po katerih se je hmelj osvežil, niso pa bile izdatne.

V vlažnih legah in zgodaj rezanih nasadih prehaja hmelj v kobule. V pozno rezanih nasadih, ki so imeli dovolj vlage, nastavljajo rastline nove panoge in cvet. Nasadi v suhih legah pa so se vidno poslabšali in povzročajo v njih rdeči pajek večjo škodo, vsled česar zatirajo hmeljarji pajka s škropljenjem z žvepleno apneno brozgo.

Splošno stanje hmeljišč je nezadovoljivo in izgledi za letošnjo letino slabši nego lani.

Nemčija. Na nemškem hmeljskem trgu je postalo razpoloženje pri nespremenjenih cenah mirnejše.

V posameznih hmeljskih okoliših stanje nasadov še vedno ni ugodno. V okolišu **Hallertau**, največjem nemškem hmeljskem okolišu, je opaziti veliko nenakomernost v pogledu množine in razvoja cveta in kobul. V zgodaj rezanih nasadih ima rastlina deloma že zrele kobule, na drugi strani pa nastavlja šele cvet. Vsekakor pa je vplival nedavno padli dež osvežujoče na rastlino in dal cvetnemu nastavku možnost za nadaljni razvoj. V mnogih nasadih rastlina ni dosegla vrha opor. Peronosporo ni opaziti. **Pač pa nastopa pogosto in močnejše rdeči pajek.** Če tudi hmeljarji pridno škropijo, je vendar ogrožen znaten del nasadov od pajka.

V okolišu **Spalt** je 15. julija padli dež imel ugoden učinek, ki pa so ga sledeči vroči dnevi zopet pokvarili, tako da je dež zopet zelo potreben. Rastlina je v splošnem zdrava, vendar nastopa v lažjih legah v velikem obsegu **rdeči pajek.** V okolišu **Nordbaden** je hmelj vsled suše v rasti zaostal. Močno širjenje rdečega pajka dela hmeljarjem resne skrbi.

Belgija. Hmeljska kupčija je zadnji čas zopet oživela. Stanje hmeljskih nasadov je zadovoljivo, ker se je rastlina ugodno razvila. Živalskih škodljivcev ni več mnogo.

Francija. Stanje hmeljskih nasadov je smatrati kot zadovoljivo, vendar je cenitev letošnjega pridelka zaenkrat še nemogoča. Cene so nespremenjene, blago pa skoro razprodano.

Poljska. Na Poljskem se pričakuje letos srednja hmeljska letina. Ker se doma uporabi le malo hmelja, se bo skušalo bolje organizirati izvoz. Kot odjemalec poljskega hmelja pride v poštev predvsem Belgija.

Anglija. Položaj na hmeljskem tržišču se ni spremenil in je tudi naprej ostal miren. Kupčije ni bilo skoro nobene.

Po poročilih iz angleških hmeljskih okolišev je v Kentu, glavnem in največjem okolišu, vkljub veliki suši stanje hmeljske rastline razmeroma zadovoljivo. Za naprej pa bodo padavine nujno potrebne. Rastline so v splošnem precej koničaste in so že v cvetju. **Vsled suše se je razširil rdeči pajek.** Slično kakor tu so razmere v okolišu Sussex. V okolišu Hampshire so bile nevihte, ki so ugodno uplivalo. Z obrambnimi sredstvi se je močno zatrlo aphismuho. Tudi v okolišu Worcestershire so dobili dolgo zaželjeni dež.

Amerika. Na lokalnem trgu so se dobavljale neznatne količine hmelja na podlagi prejšnjih zaključkov. V splošnem pa so zaloge lanskega hmelja še znatne in se cenijo na 30.000 bal. Nove kupčije pa so le redke. Manjši sklepi v dobri kvaliteti so se napravili po ceni 35 centov to je Din 33— za 1 kg. Po blagu

slabše vrste ni nobenega povpraševanja. Na obali Pacifika so cene nekoliko popustile.

Vremenske prilike so se izboljšale. Po poročilu inozemskih strokovnih listov se ceni letošnji pridelek okoliša Oregon na 70.000 bal, Washington na 50.000 bal in Kalifornija na 40.000 bal, skupno torej na 160.000 bal napram 180.000 balam v letu 1933. Vsled silne vročine konzum piva stalno in močno narašča.

Ing. Jos. Teržan:

Bonitiranje hmelja

(Po Doerell-u.)

Bonitiranje hmelja je enako važno vprašanje za hmeljarja-producenta, za nakupovalca in trgovca, in za konzumenta-pivovarja.

Bonitiranje hmelja je tudi zelo važno v konkurenčnem boju posameznih hmeljarskih pokrajin, ki pridelujejo razno kakovost hmelja in trčijo skupaj na svetovnem trgu kot konkurenti.

Razločujemo dva načina bonitiranja:

A) Bonitiranje po zunanjih znakih.

Hmelj pregledamo in ocenimo z našimi čutili (vid, vonj, tip) na barvo, obliko, finočo, vsebino lupulina in aromo kobul (ročno ocenjevanje, Handbonitierung).

B) Bonitiranje po notranjih znakih.

Hmelj kemično analiziramo in določujemo, v prvi vrsti odstotek gorčice in smole.

Na kakovost hmelja upliva v znatni meri tudi gnojenje.

Gnojenje hmelja ni v kmetijsko-tehničnem pogledu samo vprašanje povečanja pridelka, temveč ima gnojenje namen ohraniti dobro kakovost pridelka in po možnosti isto še dvigniti. Poboljšanje kakovosti hmelja na račun višine pridelka, kar se lahko doseže s prekomernim gnojenjem s kalijem in fosforjem, iz gospodarsko-donosnih ozirav v današnjih časih, — odpade samo po sebi. To bi se splačalo še le takrat, če bi hmeljska trgovina razpolagala s sigurnimi sredstvi za bonitiranje hmelja, s pomočjo katerih bi se lahko takoj, hitro, sigurno in točno določilo večjo in boljšo kakovost in notranjo vrednost hmelja za pivovarjenje.

Tudi pivovarjarji so zelo zainteresirani na »strogo poljedelskih« vprašanjih, bolj kot se to smatra na prvi pogled. Tako n. pr. je za pivovarjarje od velike važnosti gnojenje pivovarniškega ječmena s fosfornimi gnojili.

Vsak pivovarjar ve ceni gnojenje ječmena s fosforno kislino, zato ker vé, da brez tega ni mogoče pridelati dober in kakovosten ječmen, ki bi bil sposoben za pripravljanje slada. Zategadelj je pivovarniška industrija zelo zainteresirana tudi na tem, da hmeljarji pravilno gnojijo, ker s pravilnim gnojenjem pridelajo hmeljar takšen hmelj, ki za varenje piva najbolj odgovarja.

Kako gleda na gnojenje hmelja hmeljar in kako pivovarjar?

Za hmeljarje so sledeča vprašanja najvažnejša:

1. Na kak način je mogoče povišati pridelek pri istem številu hmeljskih sadik ozir. na isti površini, da ostane kakovost kolikor toliko dobra?

2. Katera sredstva so najcenejša, da se to doseže?

Hmeljarji sicer ne štedijo z gnojilom, pač pa štedijo ozir. ne gnojijo z onimi gnojili sorazmerno, kot jih hmelj potrebuje.

Večji pridelek in boljša kakovost se lahko doseže tudi s selekcijo najboljših hmeljskih rastlin. Ta način vodi do zelo dobrih in sigurnih uspehov.

Če bi se hmelj kupoval po notranji vrednosti (odstotku gorčice in smole) takrat bi imeli hmeljarji večji interes na pridelovanju kakovostnega hmelja. Tako pa, ko se hmelj trguje samo po zunanjih znakih, in se še to čestokrat zelo površno ocenjuje, odločuje pri hmelju samo barva in velikost kobil, deloma tudi aroma. Zato stremijo hmeljarji, da po boljšajo samo ti dve svojstvi hmelja, na aromo pa že ne mislijo več. Pivovarnar pa rabi poleg teh dveh svojstev še ostale, notranje vrednosti hmelja in je zato zainteresiran, da hmeljarji pospešujejo in dvigajo kakovost vseh svojstev hmelja, ki so za varenje piva važna.

Upliv gnojenja na kakovost hmelja.

1. Gnojenje in barva hmelja.

Hmelj istega porekla se navadno ocenjuje po barvi, ker se barva pri oceni zunanjih svojstev hmelja najlažje določuje. Zato igra pri ocenjevanju hmeljske cene barva važno vlogo.

Za kritje nemškega trga je predvsem barva merodajno svojstvo. Nemška pivovarniška industrija kupuje hmelj lepe živozelene in gladke barve. Hmelj rumenkaste barve se išče od angleških pivovarnarjev. Nürnberg je trg za to vrsto hmelja, ki posreduje med Londonom in evropskim hmeljem rumenkaste barve.

Barva hmelja je važna tudi v pogledu pivovarniško-tehniškem. Za varenje svetlega piva (Pilsenskega itd.) pride v poštev samo hmelj svetlozelene in gladke barve, kajti slaba barva hmelja in ječmena upliva znatno na barvo piva.

Na barvo hmeljskih kobil uplivajo razni činitelji.

Ko hmelj odcveti in ko se razvijejo kobule, so mladi nežni lističi, čisti in prijetno zelene barve. Z dozorevanjem postane barva kobil zlato-zelena, kar je pravilna barva. Travno zelena barva kobil pomeni, da še hmelj ni dozorel oz. da se je obral in nedozorel posušil. Če hmelj porudeči oz. porjavi, je temu vzrok slabo, vlažno vreme. Če je hmelj bil pri obiranju še lepe barve in postal rjave oz. rudečkaste barve po sušenju na podu, leži vzrok v slabem sušenju.

Rjavo pegasta (šekasta) barva hmelja ima razne vzroke. To lisasto barvo kobil povzroči navadno peronospora. S tem še pa ni rečeno, da je vsak lisasti

hmelj manjvreden. To je odvisno od časa, kedaj je hmelj postal lisast. Če je postal hmelj lisast tik pred obiranjem, se mu vrednost ne zmanjša toliko, kot če se pojavijo lise in pege takoj po cvetu. Pri takšnem hmelju trpi razvoj kobil in se izloča manj lupulina, smole in aromatičnih snovi, kot pri zdravem hmelju ali pa pri hmelju, ki je postal šekast že po zoritvi in peronospora ni ovirala razvoja kobule. Hmelj, ki je vsled napada peronospore trpel pri izdelovanju in izločevanja lupulina, je za pivovarništvo manj vreden od zdravega hmelja.

Hmelj spremeni barvo tudi potem, ko je že posušen. Mnogo je odvisno od kraja in toplote, kjer hmelj leži in od načina, kako je hmelj shranjen. Hmelj, ki leži bolj na hladnem prostoru, se drži boljše in spremeni redko svojo barvo. Hmelj dobre kakovosti obdrži boljše in dalj časa svojo lepo barvo, kot hmelj slabše vrste.

Porjavenje hmelja, ki nastane po sušenju, pri ležanju v sušilnicah in ki nastane od oksidacije staničevja, se lahko zmanjša ali celo čisto odpravi z žveplanjem. Žveplena kislina reducira proces rjavenja hmelja in povrne hmelju prvotno barvo.

Na kraju teh opazovanj moramo omeniti, kako se lahko v praksi, pri pridelovanju upliva na barvo hmeljnih kobil. Pri različnem barvanju kobil imajo dušična gnojila glavno in prvo vlogo. Dušično gnojilo, posebno sečnina in amonsulfat, v zvezi s fosforom kislino in kalijem, poboljšujejo kakovost hmelja in zeleno barvo, za katero je prava oblika dušičnega gnojila od pretežne važnosti. Sečnina in amonsulfat povzroča pri hmelju živo zeleno barvo kobil, ki prehaja v zlato-zeleni ton, kar se od vseh barvnih nians pri hmelju najbolj išče in ceni.

Iz tega sledi, da lahko hmeljar s pravilno izbiro dušičnih gnojil, v zvezi z ostalimi gnojili, upliva v znatni meri na barvo hmeljnih kobil in da se lahko na ta način približa željam in zahtevam hmeljskih trgovcev in pivovarnarjev.

V dokaz temu naj služijo ti-le poskusi, pri katerih se je barva različno gnojenega hmelja določila v etileteričnem ekstraktu:

Gnojeno:	Pri vpadajoči razsvetljavi:	Pri prodorni razsvetljavi:
Negnojeno	zeleno-rujavo	zeleno z rjavim pramenom
Amonsulfat	temnejše rujavo-zeleno	rujavo-zeleno z rudečkastim pramenom
Čilski soliter	zeleno-mlečno	čisto zeleno
Sečnina	čisto zeleno-rumeno	čisto zeleno z zlatim pramenom.

(Nadaljevanje sledi.)

HMELJARNA ŽALEC

I. jugosl. zavod za vkladanje in konzerviranje hmelja

r. z. z o. z.

se priporoča za strokovno pripravljanje in basanje hmelja na vse načine (bale, balote, cilindre, zaboje), nadalje za vkladanje in lombardiranje (posojevanje proti zastavi) hmelja in za trgovsko in prometno posredovanje, vse to z jamstvom kulantne in solidne postrežbe in stroge diskrecije.

Obratna naprava je najmodernejše urejena, ima 10.000 m² skladiščnega prostora, 16 kurilnih žveplarn s skupno kapaciteto 400 stotov dnevno pri enkratnem vporabljanju. Hmeljarna je tudi opremljena s tremi električnimi dvigalniki, 10 stiskalnicami in z modernimi rešetalnimi stroji.

Na zalogi drži nove lahke in težke vreče ter vsakovrstna umetna gnojila.

H M E L J A R J I

Zavarujte sebe, svoja poslopja in vse premičnine
pri jugoslovanski zavarovalni banki

S L A V I J I

ki je po vsej Sloveniji najdalje poslujoč domač zavod
Centrala v Ljubljani telefon 21-76 in 22-76
Podružnice v vseh glavnih mestih države
Zastopstva v vseh večjih krajih Dravske banovine
Vsa potrebna pojasnila daje brezplačno naš
glavni zastopnik g. Jože Aubrecht v Žalcu

Umetna gnojila, krmila, travna in
deteljna semena, galico, žveplo, vsa
sredstva za pokončevanje škodljivcev
na drevju in hmelju, sadjarsko in
vrtnarsko orodje, kmetijske stroje,
cement in vse druge
kmetijske potrebsčine

oddaja najceneje

KMETIJSKA DRUŽBA

r. z. z o. z.

Skladišče v Celju

Aškerčeva ulica

(nasproti cerkve sv. Maksimilijana)

H M E L J A R J I !

Najpripravnejše umetno
gnojilo za gnojenje hmelja je

NITROFOSKAL I.

IZ TVORNICE
ZA DUŠIK
V RUŠAH

Naložili boste Vaše prihranke najboljše in najsigurnejše
v

HRANILNICI DRAVSKE BANOVINE

ker jamči za zavod ne samo znatna rezerva,
ampak tudi dravska banovina z vsem svojim
premoženjem in vso davčno močjo

Podružnica v Celju, Cankarjeva ulica 11
nasproti pošte

Savinjska posojilnica v Žalcu

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ustanovljena l. 1881.

nudi popolno varnost za vloge na
hranilne knjižice in v tekočem računu
ter jih obrestuje najugodnejše

Hmeljarji! Nalagajte denar pri domačem zavodu!

Račun poštne hranilnice št. 10.994

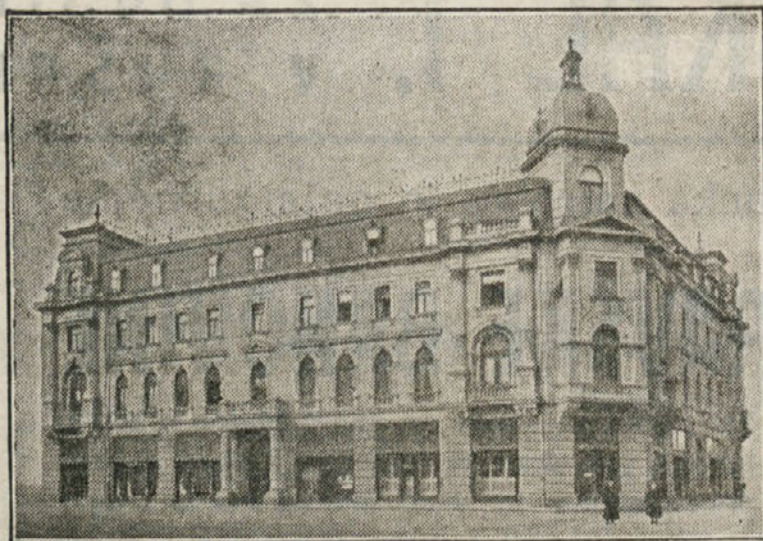
Brzjavi: »Posojilnica«

Telefon št. 2

Blagajniške ure: ob delavnikih od 8. do 12. in od 14. do 18., ob nedeljah in praznikih od 9. do 11

Celjska posojilnica d. d. v Celju

v lastni hiši Narodni dom

Glavnica in rezerve
nad Din 14.000.000

Kupuje in prodaja devize in valute

Izdaja uverenja za izvoz blaga

Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun ter nudi za nje popolno varnost in ugodno obrestovanje

Podružnici:

Maribor, Šoštanj

Izdaja Hmeljarsko društvo za Slovenijo, predsednik **Franc Roblek**, veleposestnik v Žalcu. — Za uredništvo odgovarja: **Anton Petriček**, nadučitelj v p. v Žalcu. — Tiska **Zvezna tiskarna** v Celju: predstavnik **Milan Četina** v Celju.